

Medicatie bij nuchter voor onderzoek en/of gebruik contrastvloeistof bij Diabetes Mellitus type 2

In deze folder:

U gebruikt insuline

De avond vóór het onderzoek

Tabel 1: Aanpassen insulinedosering op de avond vóór het onderzoek

De dag van het onderzoek

Tabel 2A: Aanpassen insulinedosering, onderzoek vóór 12.00 uur

Tabel 2B: Aanpassen insulinedosering ná dit onderzoek

Tabel 3A: Aanpassen insulinedosering, onderzoek ná 12.00 uur

Tabel 3B: Aanpassen insulinedosering ná dit onderzoek

U gebruikt GLP-1 of een combinatie GLP-1 met insuline

U gebruikt ook nog andere glucose verlagende medicatie

Tabel 4: U heeft een onderzoek vóór 12.00 uur

Tabel 5: U heeft een onderzoek ná 12.00 uur

Let op bij contrastvloeistof met Metformine gebruik

Toch een hypo?

Binnenkort heeft u een afspraak voor een onderzoek in het ziekenhuis waarbij u nuchter moet zijn. Dit betekent dat u vanaf 24.00 uur niets meer mag eten. Tot 2 uur voor het onderzoek mag u alleen water drinken. Dit heeft invloed op uw bloedglucosewaarden. Deze folder is bedoeld om problemen te voorkomen. Gebruikt u medicijnen voor andere aandoeningen? Neem dan contact op met uw behandelend arts (huisarts of specialist).

Neem altijd vooraf contact op met uw diabetesteam, als u:

- nog vragen heeft over deze folder
- een insulinepomp gebruikt
- de dag voor het onderzoek moet laxeren
- de dag voor het onderzoek uw dieet moet aanpassen

U gebruikt insuline

De avond vóór het onderzoek

Op de avond voor het onderzoek moet u de onderstaande aanwijzingen volgen:

- Als u de avond voor het onderzoek uw bloedglucosewaarde meet, doe dit dan vóór 24.00 uur zodat u bij een te lage bloedglucosewaarde wat kunt eten
- Aanpassen van de insulinedosering staat in tabel 1

Tabel 1: Aanpassen insulinedosering op de avond vóór het onderzoek

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering
Langwerkende insuline: Humuline NPH®, Insulatard®, Insuman Basal®, Lantus®, Abasaglar®, Toujeo®, Levemir® of Tresiba®	Voor avondmaaltijd of voor het slapen	Afhankelijk van tijdstip: 75% voor avondmaaltijd of 50% voor het slapen
Mix insuline: Humalog mix 25®, Humuline 30/70®, Insuman Comb 50-25-15® of Novomix 30®	Voor avondmaaltijd	Gebruikelijke dosering
Kortwerkende insuline: Actrapid®, Apidra®, Fiasp®, Humalog®, Humuline Regular®, Insu- man Rapid®, Aspart®, Lispro® of No- vorapid®	Bij avondmaaltijd	Gebruikelijke dosering

De dag van het onderzoek

- Bloedglucosewaarden controles zoals u gewend bent maar bij voorkeur uitbreiding naar een 7-punts dagcurve
- Bij hypoklachten extra meten: bij een glucose lager dan 4 mmol/l, één glas limonade drinken gemaakt van één deel suikerhoudende limonadesiroop en drie delen water. Na een half uur uw bloedglucosewaarde nogmaals meten en bij een hypo deze acties nogmaals herhalen of bellen met uw diabetesteam
- Bij glucose vóór het onderzoek boven 15 mmol/l of hyperklachten, neem contact op met uw diabetesteam

Tabel 2A: Aanpassen insulinedosering, onderzoek vóór 12.00 uur

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering
Alle soorten insuline	Voor ontbijt	U bent nuchter vanaf 24.00 uur: U spuit geen insuline

Tabel 2B: Aanpassen insulinedosering ná dit onderzoek

Insulinesoort	Tijdstip waarop u insuline spuit	Dosering
Langwerkende insuline: Humuline NPH [®] , Insulatard [®] , Insuman Basal [®] , Lantus [®] , Abasaglar [®] , Toujeo [®] , Levemir [®] of Tresiba [®]	Na onderzoek	75% van uw ochtenddosering
Mix insuline: Humalog mix 25 [®] , Humuline 30/70 [®] , Insuman Comb 50-25-15 [®] of Novomix 30 [®]	Voor eerste maaltijd na onderzoek	50% van uw ochtenddosering
Kortwerkende insuline: Actrapid [®] , Apidra [®] , Fiasp [®] , Humalog [®] , Humuline Regular [®] , Insuman Rapid [®] , Aspart [®] , Lispro [®] of Novorapid [®]	Voor eerste maaltijd na onderzoek	Gebruikelijke dosering

Tabel 3A: Aanpassen insulinedosering, onderzoek ná 12.00 uur

Insulinesoort	Tijdstip waarop u insuline spuit	Dosering
Langwerkende insuline: Humuline NPH [®] , Insulatard [®] , Insuman Basal [®] , Lantus [®] , Abasaglar [®] , Toujeo [®] , Levemir [®] of Tresiba [®]	In de ochtend	50% van uw ochtenddosering
Mix insuline: Humalog mix 25 [®] , Humuline 30/70 [®] , Insuman Comb 50-25-15 [®] of Novomix 30 [®]	Voor ontbijt	25% van uw ochtenddosering
Kortwerkende insuline: Actrapid [®] , Apidra [®] , Fiasp [®] , Humalog [®] , Humuline Regular [®] , Insuman Rapid [®] , Aspart [®] , Lispro [®] of Novorapid [®]	Voor ontbijt	Bij een licht ontbijt spuit u 25% van uw ochtenddosering. Eet u niets, dan spuit u niets
	Voor lunch	U spuit geen insuline

Tabel 3B: Aanpassen insulinedosering ná dit onderzoek

Insulinesoort	Tijdstip waarop u insuline spuit	Dosering
Alle soorten insuline:	Voor avondmaaltijd	Gebruikelijke dosering Hervatten
	Voor slapen	Gebruikelijke dosering hervatten

U gebruikt GLP-1 of een combinatie GLP-1 met insuline

GLP-1 soort	Tijdstip waarop u de GLP-1 gebruikt	Dosering
Semaglutide (Rybelsus®)	Voor ontbijt	U bent nuchter vanaf 24.00 uur: U neemt geen tabletten. Rybelsus® neemt u de volgende dag pas weer in op de gebruikelijke manier.
Liraglutide (Victoza®), Lixisenatide (Lyxumia®), Exenatide (Byetta®)	Ongeacht het tijdstip	Gebruikelijke dosering
Semaglutide (Ozempic®), Dulaglutide (Trulicity®), Exenatide (Bydureon®)	Ongeacht het tijdstip	Gebruikelijke dosering
Degludec/Liraglutide (Xultophy®), Glargine/Lixisenatide (Suliqua®)	Volg het advies bij tabel 2 en 3 langwerkende insuline	

U gebruikt orale glucose verlagende medicatie

In de tabellen hieronder staat beschreven wat u zelf voor en na een onderzoek moet doen en hoe u uw diabetesmedicatie moet innemen. Deze tabellen zijn van toepassing bij de volgende medicatie:

Biguaniden

Metformine (Glucophage®)
Metformine (Glucient®)

SU-derivaten

Glibenclamide (Daonil®)
Gliclazide (Diamicon®)
Glimepiride (Amaryl®)
Tolbutamide (Rastinon®)

Overige bloedglucose verlagende middelen

Acarbose (Glucobay®)
Pioglitazon (Actos®)
Pioglitazon/Metformine (Compe-
tact®)
Repaglinide (Novonorm®)

GLP-1 oraal

Semaglutide (Rybelsus®)

Dpp4-remmers

Linagliptine (Trajenta®)
Linagliptine/Metformine (Jentaduo®)
Saxagliptine (Onglyza®)
Sitagliptine (Januvia®, Ristaban®, Xelevia®, Tesavel®)
Sitagliptine/Metformine (Janumet®, Velmetia®)
Vildagliptine (Galvus®, Jalra®)
Vildagliptine/Metformine (Eucreas®)

Sglt2-remmers

Canagliflozine (Invokana®)
Dapagliflozine (Forxiga®)
Dapagliflozine/Metformine (Xigduo®)
Empagliflozine (Jardiance®)
Empagliflozine/Metformine (Synjardi®)
Ertugliflozine (Steglatro®)
Ertugliflozine/Sitagliptine (Steglujan®)
Ertugliflozine/Metformine (Segloremet®)

Tabel 4: U heeft een onderzoek vóór 12.00 uur

Vóór het onderzoek	Ná het onderzoek
U mag vanaf 24.00 uur niets meer eten en tot 2 uur voor het onderzoek mag u alleen water drinken: U neemt 's ochtends geen tabletten in	Bij de eerste maaltijd na het onderzoek neemt u de ochtendmedicatie alsnog in. Gebruikt u 3 maal daags tabletten dan slaat u de middagmedicatie over

Tabel 5: U heeft een onderzoek ná 12.00 uur

Vóór het onderzoek	Ná het onderzoek
U neemt 's ochtends en 's middags geen tabletten in ook al mag u voor 09.00 uur een lichte maaltijd gebruiken	Bij de avondmaaltijd hervat u de gebruikelijke medicatie

Let op bij contrastvloeistof met Metformine gebruik

Voor Metformine of combinatiepreparaten die Metformine bevatten zijn er afwijkende richtlijnen als u een onderzoek met contrastvloeistof krijgt:

- De Metformine moet in ieder geval 1 dag vóór het onderzoek worden gestopt en pas weer worden gestart tenminste 2 dagen ná het onderzoek
- U dient hiervoor vóór het onderzoek met uw behandelend arts (huisarts of specialist), diabetesverpleegkundige of praktijkondersteuner contact op te nemen

Toch een hypo?

Krijgt u ondanks de juiste voorzorgsmaatregelen toch hypoverschijnselen (zoals honger, beven, zweeten, een trillerig gevoel, bleekheid, wazig zien, hoofdpijn of duizeligheid) of heeft u een bloedglucosewaarde lager dan 4.0 mmol/l:

- Drink één glas limonade gemaakt van één deel suikerhoudende limonadesiroop en drie delen water. Ook kunt u 20 gram druivensuiker gebruiken (bijvoorbeeld Dextro energy)
- Meet na een half uur uw bloedglucosewaarde nogmaals en bij een hypo deze acties nogmaals herhalen of bellen met uw diabetesteam

Neem druivensuikertabletten mee wanneer u voor het onderzoek naar het ziekenhuis komt. Mochten de voorzorgsmaatregelen onverhoopt niet toereikend zijn, dan heeft u toch iets bij de hand om een hypo te behandelen.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, neem dan contact op met uw behandelend arts (huisarts of specialist), diabetesverpleegkundige of praktijkondersteuner.